

مقدمه

فلسفه تعلیم و تربیت که خود چارچوبی نظری است، نقشی اساسی در هدایت و بازاندیشی امور عملی حوزه تعلیم و تربیت دارد. گرچه از دیرباز فلاسفه معروف، در زمینه تعلیم و تربیت آثاری داشته‌اند، اما فلسفه تعلیم و تربیت به مفهوم امروزی آن در قرن اخیر مورد توجه قرار گرفته است. این رشته مراحل مختلفی را در سیر تحول خود پشت سر گذاشته است: از مرحله استنتاج آراء تربیتی از مکاتب و نحله‌های فلسفی تا رویکرد تحلیلی که سر آغاز آن دهه ۱۹۶۰ بود و سرانجام رویکردهای پساتحلیلی که طیف گسترده‌ای همچون پست مدرنیسم، هرمنوتیک و پساساختارگرایی و ... را در بر می‌گیرد.

در کشور ما نیز پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همواره تدوین فلسفه تربیتی بومی منطبق با هویت اسلامی- ایرانی از اولویتهای اصلی نظام تربیتی بوده است. یکی از گامهای موثری که در این راستا برداشته شد، ایجاد رشته فلسفه تعلیم و تربیت در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری بود که از ابتدای دهه ۱۳۶۰ در دانشگاههای تهران و تربیت مدرس کلید خورد و به تدریج در دیگر دانشگاهها ادامه یافت تا ضمن تربیت دانش پژوهان خبره در این زمینه، مبانی نظری فلسفه آموزش و پرورش ایرانی- اسلامی تدوین گردد و در اختیار برنامه‌ریزان و مجریان نظام آموزشی کشور قرار گیرد. لذا اهداف اصلی رشته مذکور را در دو مورد زیر می‌توان خلاصه کرد:

۱- تلاش برای دستیابی به یک فلسفه تربیتی بومی مبتنی بر هویت اسلامی- ایرانی جامعه ایران

۲- تربیت افرادی با توانایی تحقیق و تدریس در زمینه مباحث نظری، تجربی و کاربردی فلسفه تعلیم و تربیت

با توجه به اهداف فوق، گروه علوم تربیتی دانشگاه اصفهان نیز در گام نخست و در سال ۱۳۸۶ اقدام به راه‌اندازی رشته فلسفه تعلیم و تربیت در مقطع دکتری نمود و در گام بعدی به بازنگری سرفصلهای موجود و قدیمی این رشته پرداخت که تأکید در این بازنگری بازاندیشی در جهت بومی‌سازی و کاربردی نمودن اهداف، سرفصلها و به روزرسانی منابع دروس بوده است. همچنین عناوین نیز با توجه به نیازهای جامعه از یکسو و تحولات صورت گرفته در قلمرو این رشته معرفی و مورد بازاندیشی قرار گرفته است. نتیجه اقدام اخیر، مجموعه حاضر می‌باشد.

جدول تطبیقی دروس دوره دکتری فلسفه تعلیم و تربیت

وضعیت پیشنهادی			وضعیت موجود		
نوع واحد درسی	تعداد واحد	نام درس	تعداد واحد	نام درس	ردیف
تخصصی	۲	روش‌های پژوهش پیشرفته در فلسفه تعلیم و تربیت	۲	روش تحقیق	۱
تخصصی	۲	آرای تربیتی مکاتب فلسفی کلاسیک	۲	مکتب‌های فلسفی و آرای تربیتی (۱)	۲
تخصصی	۲	آرای تربیتی مکاتب فلسفی جدید	۲	مکتب‌های فلسفی و آرای تربیتی (۲)	۳
تخصصی	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی در ایران	-	-	۴
تخصصی	۲	فلسفه تربیتی اسلام	۲	فلسفه تربیتی اسلام	۵
تخصصی	۲	تربیت در قرآن مجید	۲	تربیت در قرآن مجید	۶
تخصصی	۲	تربیت در روایات و سیره ائمه معصومین (ع)	۲	تربیت در روایات	۷
تخصصی	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی غرب	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی غرب	۸
اختیاری	۲	نظریه‌های یاددهی و یادگیری	۲	نظریه‌های یادگیری و روش‌های تدریس	۹
اختیاری	۲	فلسفه تربیتی تطبیقی اسلام و غرب	۲	فلسفه تربیتی تطبیقی اسلام و غرب	۱۰
اختیاری	۲	مربیان بزرگ شرق و غرب	۲	مربیان بزرگ	۱۱
-	-	-	۲	تربیت در نهج البلاغه	۱۲
اختیاری	۲	فلسفه اخلاق	-	-	۱۳
اختیاری	۲	فلسفه تاریخ	-	-	۱۴
-	-	-	۲	مبانی نظری مدیریت آموزشی	۱۵

لیست دروس جبرانی دکتری رشته فلسفه تعلیم و تربیت

واحد	عنوان دروس
۲	زبان تخصصی فلسفه تعلیم و تربیت
۲	روش تحقیق (کمی و کیفی)
۳	اصول و فلسفه تعلیم و تربیت
۳	تربیت اسلامی

لیست دروس دکتری رشته فلسفه تعلیم و تربیت همراه با مشخصات هر درس

واحد	نوع واحد درسی	عنوان دروس
۲	تخصصی	روش‌های پژوهش پیشرفته در فلسفه تعلیم و تربیت
۲	تخصصی	آرای تربیتی مکاتب فلسفی قدیم
۲	تخصصی	آرای تربیتی مکاتب فلسفی جدید
۲	تخصصی	تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران
۲	تخصصی	فلسفه تربیتی اسلام
۲	تخصصی	تربیت در قرآن مجید
۲	تخصصی	تربیت در روایات و سیره ائمه معصومین (ع)
۲	تخصصی	تاریخ اندیشه‌های تربیتی غرب
۲	اختیاری	نظریه‌های یاددهی و یادگیری
۲	اختیاری	فلسفه تربیتی تطبیقی اسلام و غرب
۲	اختیاری	فلسفه اخلاق
۲	اختیاری	مربیان بزرگ شرق و غرب
۲	اختیاری	فلسفه تاریخ
۲۴ واحد		

جمع	پایان نامه	دروس اختیاری	دروس تخصصی
۳۶ واحد	۱۸	۲	۱۶

روش‌های پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت

Philosophy of Education Research methods

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس

شناخت عمیق رویکردهای پژوهش‌های کمی، کیفی و ترکیبی و روش‌های خاص مربوط به فلسفه تعلیم و تربیت

رئوس مطالب

- مبانی نظری روش‌های پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت
- چستی پژوهش و روش در تعلیم و تربیت
- پژوهش‌های کمی و کیفی
- نمونه‌گیری در پژوهش‌های کمی و کیفی
- روش پژوهش استنتاجی
- روش پژوهش تحلیلی
- روش پژوهش ترکیبی
- روش پژوهش پدیدارشناختی و هرمنوتیکی
- روش پژوهش تبارشناختی
- تحلیل پژوهش‌های تربیتی در ایران

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- آری و همکاران. (۱۳۸۰). "روش تحقیق در تعلیم و تربیت". (ترجمه سرکیسیان و همکاران)، تهران: انتشارات سروش.
- ۲- باقری، خسرو و سجادی، نرگس. (۱۳۸۹). "رویکردها و روش‌های پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت". تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- ۳- گال، مردیت و همکاران. (۱۳۸۴). "روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی". جلد اول و دوم (ترجمه ا. ر. نصر و همکاران). تهران: انتشارات سمت و دانشگاه شهید بهشتی.
- ۴- لطف‌آبادی، حسین. (۱۳۸۸). "روش‌شناسی پژوهش در روان‌شناسی و علوم تربیتی". تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- ۵- نقیب‌زاده، عبدالرحمان. (۱۳۸۶). "روش‌شناسی تحقیق در تعلیم و تربیت؛ رویکردی اسلامی"، (ترجمه ب. رفیعی). قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

- 6- American Psychological Association. (2000). "Publication Manual". Washington DC.
- 7-Todd, Z. et. al. (2004). "Mixing Methods in Psychology: The Integration of Quantitative and Qualitative Methods in Theory and Practice". Psychology press.
- 8-Pring, Richard. (2004). "Philosophy of Education Research", Second Edition. London: Continuum.

آرای تربیتی مکاتب فلسفی کلاسیک

Educational Thoughts of Classic Philosophical Schools

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در ارتباط با مباحث مکاتب فلسفی و آرای تربیتی فیلسوفان برجسته تعلیم و تربیت یونان باستان تا پایان قرن نوزدهم و دستیابی به نگرش فلسفی تربیتی جهت تحلیل مسایل مربوط به نظام‌های تعلیم و تربیت

رئوس مطالب

- تحلیل رابطه "فلسفه"، "تعلیم و تربیت" و رویکردها و انقلاب‌های فلسفی تعلیم و تربیت و چگونگی زایش‌های فکری در فلسفه تعلیم و تربیت
- بحث پیرامون ماهیت "فلسفه تعلیم و تربیت" و حدود و ثغور آن در دیدگاه‌های افلاطون، ارسطو، اگوستین و اکویناس
- تحلیل و تبیین مکاتب ایده‌آلیسم، رئالیسم، طبیعت‌گرایی، رفتارگرایی، تومیسم، پدیدارشناسی، اگزیستانسیالیسم، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی و استلزامات تربیتی آنها
- بررسی کارکردهای دیدگاه‌های فلسفی در حوزه عمل و تبیین چشم‌اندازهای آن تا قرن بیستم

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- الیاس، جان. (۱۳۸۵). "فلسفه تعلیم و تربیت (قدیم و معاصر)". (ترجمه ع. ر. ضرابی)، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- ۲- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه. (۱۳۷۲). "فلسفه تعلیم و تربیت". جلد اول، تهران: سمت.
- ۳- کاپلستون، فردریک. (۱۹۷۴). "تاریخ فلسفه". جلد ۸-۱، تهران: سروش.
- ۴- گوتک، جرال‌دال. (۱۳۸۰). "مکاتب فلسفی و آرای تربیتی". (ترجمه م. ج. پاک سرشت). تهران: سمت.
- ۵- مایر، فردریک. (۱۳۷۴). "تاریخ اندیشه‌های تربیتی". جلد اول و دوم، (ترجمه ع. ا. فیاض)، تهران: سمت.

6- Curren, Randall. R. (2007). "Philosophy of Education". London: Blackwell.

- 7- Moore, Terence. (2009). "Philosophy of Education". London: Taylor & Francis.
- 8- Noddings, Nel. (2006). "Philosophy of Education". West view Press.
- 9- Pring, Richard. (2004). "Philosophy of education: Aims, theory common sense and research". London: NewYork, Continuum.
- 10- Steven M. Cahn. (1996). "Classic and contemporary readings in the philosophy of education". McGraw-Hill.
- 11- Stumpf, S. E. and Fieser, J. (2003). "Philosophical problem". fifth ed., London: Mc Graw Hill compoines.
- 12- Winch, Christopher. (2008). "Key concepts in philosophy of education". London. NewYork: Routledge
- 13- Werner, Jaeqer. (1986). "Paideia: The Ideals of Greek Culture". London: oxford university Press.

آرای تربیتی مکاتب فلسفی جدید

Educational Thoughts of Modern Philosophical Schools

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: آرای تربیتی مکاتب فلسفی کلاسیک

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در ارتباط با مباحث فلسفی جدید و استلزامات تربیتی آنها و دستیابی به نگرش فلسفی تربیتی جهت تحلیل مسایل مربوط به نظام‌های جدید تعلیم و تربیت

رئوس مطالب

- تبیین، تحلیل و نقد تحولات فلسفی و تربیتی جهان در عصر جدید و چگونگی فرایند ایجاد این نگرشها
- تبیین، تحلیل و نقد مفهوم فلسفه و تربیت با عنایت به تحولات فلسفی و تربیتی در عصر جدید
- تبیین، تحلیل و نقد آموزه‌های فلسفی و دلالت‌های تربیتی در عصر جدید
- مطالعه و بررسی رویکردهای فلسفه تحلیلی، بنیادگرایی، پایدارگرایی، پیشرفت‌گرایی و بازسازی اجتماعی و دلالت‌های تربیتی آنها
- مطالعه و نقد و بررسی مباحث نوین فلسفی (هرمنوتیک، سازنده‌گرایی، پست مدرنیسم، نو عملگرایی و ...) و دلالت‌های تربیتی آنها

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- اوزین، هوارد و کراور ساموئل. (۱۳۸۷). "مبانی فلسفی تعلیم و تربیت". (ترجمه غ. ع. سرمد و همکاران). قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۲- باقری، خسرو. (۱۳۷۵). "دیدگاه‌های جدید در فلسفه تعلیم و تربیت". تهران: نقش هستی.
- ۳- باقری، خسرو و عطاران، محمد. (۱۳۷۶). "فلسفه تعلیم و تربیت معاصر". تهران: محراب قلم.
- ۴- باقری، خسرو. (۱۳۸۶). "نو عملگرایی و فلسفه تعلیم و تربیت"، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- کاپلستون، فردریک. (۱۹۷۵). "تاریخ فلسفه"، جلد ۹-۸، تهران: سروش.
- ۶- گوتک، جرالده. ال. (۱۳۸۰). "مکاتب فلسفی و آرای تربیتی". (ترجمه م. ج. پاک سرشت). تهران: سمت.
- ۷- لاکوست، ژاک. (۱۳۷۵). "فلسفه در قرن بیستم". (ترجمه ر. داوری)، تهران: انتشارات سمت.
- ۸- نصرآبادی، حسنعلی و دیگران. (۱۳۸۴). "انگاره‌های جدید در فلسفه تعلیم و تربیت". قم: سماء قلم.

۹- نقیب‌زاده، میرعبدالحسین. (۱۳۸۷). "نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم"، تهران: طهوری.

10- Curren, Randall. R. (2007). "Philosophy of Education". London: Blackwell.

11- Moore, Terence. (2009). "Philosophy of Education". London: Taylor & Francis.

12- Noddings, Nel. (2006). "Philosophy of Education". West view Press.

13- Winch, Christopher. (2008). "Key concepts in philosophy of education". London. New York: Routledge

تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران

The History of Educational Thoughts in Iran

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشیاز: -

هدف درس

تبیین و تحلیل دیدگاه‌های تربیتی ادوار مختلف تاریخ ایران

رئوس مطالب

- تحلیل و تبیین دیدگاه‌های تربیتی ایران باستان
- نقش آیین‌های زردشت، مانی و مزدک در تعلیم و تربیت ایران باستان
- نقش دولت و نظام طبقاتی حاکم بر تعلیم و تربیت ایران باستان
- تحلیل و تبیین تأثیر اسلام بر دیدگاه‌های تربیتی ایران پس از ورود اسلام به ایران
- تحلیل و تبیین اندیشه‌های فلاسفه مسلمان پیرامون تعلیم و تربیت و تأثیر آنها در اندیشه‌های تربیتی ایران
- تحلیل و تبیین اندیشه‌ها و دیدگاه‌های شعرا و عرفای بزرگ ایران و تأثیر آنها بر اندیشه‌های تربیتی ایران
- تحلیل و تبیین اندیشه‌های مربیان بزرگ معاصر در ایران

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- بیژن، اسداله. (۱۳۵۰). "سیر تمدن و تربیت در ایران باستان". تهران: انتشارات ابن سینا.
- ۲- حکمت، علیرضا. (۱۳۵۱). "آموزش و پرورش در ایران باستان". تهران: مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی.
- ۳- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه. (۱۳۷۷). "آراء دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن (۵ جلد)". تهران: انتشارات سمت.
- ۴- کسائی، نوراله. (۱۳۸۳). "فرهنگ نهادهای آموزشی ایران". تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- عرسان کیلانی، ماجد. (۱۳۸۷). "سیر آرای تربیتی در تمدن اسلامی". (ترجمه ب. رفیعی)، تهران: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۶- نمای تربیت (فصلنامه تربیتی یونسکو). (۱۳۸۲). "ویژه‌نامه اندیشمندان تعلیم و تربیت (دوجلد)". مؤسسه تحقیقاتی تربیتی دانشگاه تربیت معلم.
- 7-Koyagi, Mikiya. R. (2008). "Modern Education in Iran during the Qajar and Pahlavi Periods". Texas: University of Texas at Austin.

فلسفه تربیتی اسلام

Educational Philosophy of Islam

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: تخصصی	حل تمرین:
	پیشیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در مورد زمینه سازی برای تدوین یک نظام تربیتی بر مبنای آموزه‌های اعتقادی، اخلاقی و رفتاری اسلام

رئوس مطالب

- مفهوم‌شناسی و ویژگی‌های کلی تربیت و نظام تربیتی بر مبنای آموزه‌های دینی
- پیش نیازهای معرفتی برای تدوین نظام تربیتی اسلام
- انسان‌شناسی اسلامی
- ارتباط فلسفه اسلامی و اندیشه‌های فیلسوفان مسلمان با مؤلفه‌های تربیت اسلامی
- اصول کلی تربیت اسلامی (اعتدال و جامعیت، فطرت گرائی و توحید محوری، تشکیکی بودن و ...)
- ابعاد گوناگون تربیت اسلامی (تربیت اجتماعی، اخلاقی، عاطفی، عقلانی و ...)

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- باقری، خسرو. (۱۳۸۷). "درآمدی بر فلسفه تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی ایران". تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۲- حسینی، علی اکبر. (۱۳۷۹). "تعلیم و تربیت اسلامی: مبانی، منابع و اصول". تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- ۳- صفایی حایری، علی. (۱۳۸۸). "مسئولیت و سازندگی". قم: لیلۀ القدر.
- ۴- عرسان کیلانی، ماجد. (۱۳۸۸). "فلسفه تربیت اسلامی". (ترجمه ب. رفیعی)، تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۵- فرهادیان، رضا. (۱۳۸۵). "مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث". قم: مؤسسه بوستان کتاب.
- ۶- کلینی، محمد بن یعقوب. (۱۳۶۲). "اصول کافی". تهران: نشر نور.
- ۷- محمدی ری شهری، محمد. (۱۳۶۲). "میزان الحکمه". قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
- ۸- مظلومی، رجبعلی. (۱۳۷۶). "تربیت معنایی انسانی: تربیت از دیدگاه ائمه اطهار(ع)". تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.

9-Ali khan, Arif. (2007). "Educational Philosophy of Islam". London: Routledge

تربیت در قرآن مجید Education in Holy Quran

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در زمینه مباحث تربیتی اسلام؛ مطرح شده یا قابل استنباط از قرآن کریم

رئوس مطالب

- منزلت و مرجعیت قرآن کریم و رابطه آن با عترت
- اصول کلی و شیوه‌های فهم و دریافت از قرآن
- معرفت شناسی، هستی شناسی، ارزش شناسی در قرآن
- مبانی و اصول انسان شناسی تربیتی در قرآن
- روش‌های تربیت عقلانی، اخلاقی، اجتماعی و ... در گفتمان وحی
- بازشناسی رفتارهای تربیتی از دیدگاه قرآن
- آسیب شناسی تربیت و تبیین موانع و رفتارهای نامطلوب در قرآن

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- بهشتی، احمد. (۱۳۷۷). "خانواده در قرآن". قم: مؤسسه بوستان کتاب.
- ۲- جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۸۸). "تسنیم، تفسیر قرآن کریم (ج ۱-۲۱)". قم: مرکز نشر اسراء.
- ۳- رجبی، محمود. (۱۳۸۷). "روش تفسیر قرآن". تهران: انتشارات حوزه و دانشگاه.
- ۴- سبحانی، جعفر. (۱۳۷۷). "مربی نمونه (تفسیر سوره لقمان)". قم: مؤسسه بوستان کتاب.
- ۵- طباطبائی، محمدحسین. (۱۳۶۳). "تفسیر المیزان". ج ۲۰-۱. تهران: نشر فرهنگی احیاء.
- ۶- فرهادیان، رضا. (۱۳۸۵). "مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث". قم: مؤسسه بوستان کتاب.
- ۷- مکارم شیرازی، ناصر و همکاران. (۱۳۶۲). "تفسیر نمونه، قرآن". دارالکتب الاسلامیه.

8- Zafar, Alam. (2009). "Islamic Education Theory and Practice". Columbia Adam Publishers.

تربیت در روایت و سیره ائمه معصومین (ع)

Education in narratives and life style of masoumeens

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در زمینه آموزه‌های تربیتی اسلام و تبیین معارف اهل بیت (ع) پیرامون مبانی، اصول و روش‌های تربیت

رئوس مطالب

- امام شناسی اجمالی و نقش تکوینی، تشریحی ائمه اطهار (ع)
- روش‌شناسی بهره‌مندی از سیره معصومین (ع)
- مفاهیم، مؤلفه‌ها و گزاره‌های تربیتی در آموزه‌های روایی
- فقه تربیتی و ارتباط متقابل احکام فقهی با عناصر تربیتی
- زمینه‌یابی تربیت (محیط، وراثت، جنسیت و فطرت) در سیره معصومین (ع)
- روش‌ها و الگوهای تربیتی در گفتمان امامت
- بررسی موانع تحقق تربیت مورد نظر ائمه معصومین در جامعه

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- حاجی ده آبادی، محمدعلی. (۱۳۸۸). "بررسی مسائل جوانان در روایات"، تهران: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۲- حکیمی، محمدرضا. (۱۳۸۳). "الحیة" (ترجمه ا. آرام). جلد ۶-۱. قم: انتشارات دلیل.
- ۳- حسینی‌زاده، سید علی. (۱۳۸۸). "نگرشی بر آموزش: با تأکید بر سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت"، جلد ۴. تهران: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۴- داوودی، محمد. (۱۳۸۸). "تربیت دینی: با تأکید بر سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت"، جلد ۲. تهران: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۵- فرهادیان، رضا. (۱۳۸۵). "مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و احادیث". قم: مؤسسه بوستان کتاب.
- ۶- کلینی، محمدبن یعقوب. (۱۳۶۲). "اصول کافی". تهران: نشر نور.
- ۷- محمدی ری‌شهری، محمد. (۱۳۶۲). "میزان الحکمه"، قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
- ۸- مظلومی، رجبعلی. (۱۳۷۴). "تربیت معنایی انسانی: تربیت از دیدگاه ائمه اطهار (ع)". تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.

تاریخ اندیشه‌های تربیتی غرب

The History of Western Educational Thoughts

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: -

هدف درس

تحلیل و نقد تاریخ ظهور و تطور آراء و نظریه‌های تربیتی در تمدن مغرب زمین به منظور درک بهتر نظریه‌های موجود تربیتی

رئوس مطالب

- تحلیل و نقد آراء تربیتی در یونان و روم باستان
- تحلیل و نقد آراء تربیتی سده‌های میانه
- تحلیل و نقد آراء تربیتی دوره اصلاح مذهب
- تحلیل و نقد آراء تربیتی رنسانس
- تحلیل و نقد آراء تربیتی عصر روشنگری
- تحلیل و نقد آراء تربیتی سده‌های نوزدهم و بیستم (فلسفه تحصیلی جدید، نظریه انتقادی، پست مدرنیسم)

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	✓	✓

منابع

- ۱- راندی، مرتضی. (۱۳۸۳). "سیر فرهنگ و تاریخ تعلیم و تربیت در ایران و اروپا". تهران: نشر نگاه
- ۲- طوسی، محمدعلی. (۱۳۵۴). "تاریخ آموزش و پرورش باختر". تهران: انتشارات دانشگاه سپاهیان انقلاب.
- ۳- کاردان، محمدعلی. (۱۳۸۱). "سیر آراء تربیتی غرب". تهران: سمت.
- ۴- مایر، فردریک. (۱۳۷۳). "تاریخ اندیشه‌های تربیتی (دو جلد)". (ترجمه ع. ا. فیاض)، تهران: سمت.
- ۵- منسوب بصیری، محمود. (۱۳۸۴). "تاریخ تعلیم و تربیت جهان". تهران: نشر ارغنون.

6- Gutek, Cerold, L. (1994). "A History of the western Educational experiences". Illinois: waveland Press, Inc.

7-Gordon, Peter. (2002). "A History of western Educational Ideas". London: Routledge.

نظریه‌های یاددهی و یادگیری

Teaching and Learning theories

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس

شناخت تحلیلی نظریه‌های یادگیری و کاربرد آن در آموزش و نظریه‌ها، الگوها و رویکردهای پیشرفته طراحی آموزشی

رئوس مطالب

- تبیین تحلیلی نظریه‌های یادگیری (رفتاری، شناختی، فراشناختی)
- تبیین تحلیلی سطوح یادگیری
- نظریه‌های یادگیری در متون دینی
- کاربرد نظریه‌های یادگیری در آموزش
- نظریه‌های تدریس (انتقال اطلاعات، تسهیل فعالیت فراگیران ...)
- الگوهای تدریس (پردازش اطلاعات، اجتماعی، شخصی و رفتاری)
- مقایسه تدریس در مقطع‌های مختلف تحصیلی و حوزه‌های علمیه
- طراحی آموزش برای یادگیری مادام‌العمر
- رویکردهای مدیریت اثر بخش کلاس و تعامل با فراگیران
- طراحی کارگاه‌های آموزش تدریس اثر بخش
- طراحی فرایند تدریس برای افراد با نیازهای خاص
- فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند یاددهی و یادگیری
- روش‌ها و ابزارهای نوین ارزشیابی تدریس

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	-

منابع

- ۱- جویس، بروس و همکاران. (۲۰۰۲). "الگوهای یادگیری: ابزارهایی برای تدریس". (ترجمه م. مهرمحمدی و ل.ع. عابدی) تهران: انتشارات سمت.
- ۲- زفسکی. (۱۳۷۹). "طراحی نظام‌های آموزشی". (ترجمه هف فردانش). تهران: سمت.
- ۳- کنن، رابرت. و نیویل، دیوید. (۱۳۸۵). "راهنمای بهبود تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی". (ترجمه ا. ر. نصر و همکاران). اصفهان: دانشگاه اصفهان و سمت.

۴- نصرافهانی، احمد و همکاران. (۱۳۸۶). "طراحی درس و برنامه‌درسی در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی". اصفهان: جهاد دانشگاهی.

۵- هرگنجان، بی‌السون، ام. (۱۳۷۶). "مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری". (ترجمه ع. ا. سیف). تهران: نشر دوران.

6- Davis, B. G. (1993). "Tools for teaching". San Francisco: Jossey Bass Publishers.

7- Mckeachie W. (2002). "Teaching tips". Ninth ed. Toronto: D. C. Heath Company.

فلسفه تربیتی تطبیقی اسلام و غرب

Comparative philosophy of education in Islam and West

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی:- حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس

تعمیق دانش دانشجویان در خصوص نگرش‌ها و دیدگاه‌های فلسفی اسلام و غرب و تأثیرات متقابل آن‌ها بر یکدیگر

رئوس مطالب

- بررسی و تحلیل اجمالی سیر اندیشه‌های تربیتی در مکاتب فلسفی غرب
- بررسی و تحلیل اجمالی سیر اندیشه‌های تربیتی در مکاتب فلسفه اسلامی
- بررسی و تحلیل تطبیقی اندیشه‌های تربیتی اسلامی و غرب و تبیین تمایزات و تشابهات
- بررسی و تحلیل تأثیرات اندیشه‌های تربیتی اسلامی بر شکل‌گیری تفکرات غربی
- بررسی و تحلیل تأثیرات اندیشه‌های تربیتی فلسفی غرب بر شکل‌گیری تفکرات اسلامی

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- اسماعیل علی، سعید. (۱۳۸۷). "مکتبها و گرایشهای تربیتی در تمدن اسلامی". (ترجمه ب. رفیعی)، تهران: انتشارات حوزه و دانشگاه.
- ۲- راسل، برتراند. (۱۳۶۵). "تاریخ فلسفه غرب". چاپ پنجم، (ترجمه ن. دریا بندری)، تهران: پروانه.
- ۳- ژیلسون، اتین. (۱۳۵۷). "نقد تفکر فلسفی غرب". (ترجمه ا. احمدی)، تهران: حکمت.
- ۴- شرفی، محمدرضا. (۱۳۸۸). "فلسفه تربیتی اسلام با رویکرد تطبیقی به برخی مکاتب فلسفی معاصر". تهران: مؤسسه منادی تربیت.
- ۵- علم‌الهدی، جمیله. (۱۳۸۴). "مبانی تربیت اسلامی و برنامه‌ریزی درسی بر اساس فلسفه صدر". تهران: دانشگاه امام صادق(ع).
- ۶- مگی، برایان. (۱۳۷۲). "فلاسفه بزرگ آشنایی با فلسفه غرب". (ترجمه ع. ا. فولادوند)، تهران: خوارزمی.

7-Popkin, Richard Henry. (1999). "The Columbia history of western philosophy". Columbia University press.

- 8-Naser, Seyyed Hossein. (2006). "Islamic philosophy from its origin to the present, Philosophy in the land of prophecy". UNY Press.
- 9- Makdisi, George. (1981). "The Rise of Colleges: Institutions of Learning in Islam and the West Edinburgh": Edinburgh University Press.

فلسفه اخلاق

Moral Philosophy (Ethics)

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشیاز: -

هدف درس

تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مختلف در فلسفه اخلاق جهت بررسی و حل مسایل و مشکلات اخلاقی نظام‌های تربیتی

رئوس مطالب

- تبیین و تحلیل تاریخچه و شاخه‌های مختلف فلسفه اخلاق؛ فرااخلاق، اخلاق هنجاری، اخلاق توصیفی و اخلاق کاربردی
- تبیین و تحلیل رویکردهای مختلف به خیر و شر
- تبیین و تحلیل رویکردهای مختلف به فضیلت، سعادت و عدالت
- تبیین و تحلیل طبیعت‌گرایی، فراطبیعت‌گرایی، تکلیف‌گرایی، فایده‌گرایی، غمخواری و فضیلت‌گرایی
- تبیین و تحلیل فرا اخلاق
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مریبان مسلمان در فلسفه اخلاق
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مریبان غربی در فلسفه اخلاق

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- امید، مسعود. (۱۳۸۱). "درآمدی بر فلسفه اخلاق از دیدگاه متفکران مسلمان معاصر ایران". تبریز: مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی- انسانی.
- ۲- داوودی، محمد. (۱۳۸۸). "تربیت اخلاقی". تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۳- شیروانی، علی. (۱۳۸۵). "درآمدی بر فلسفه اخلاق". تهران: نشر و پژوهش معناگرا.
- ۴- فرانکن، ویلیام. کی. (۱۳۷۶). "فلسفه اخلاق"، (ترجمه ه. صادقی). تهران: مؤسسه فرهنگی طه.
- ۵- مک ایتایر، السدر. (۱۳۷۹). "تاریخچه فلسفه اخلاق". (ترجمه ا. رحمتی)، تهران: نشر حکمت.
- 6- Barrow, Rabin. (2007). "An Introduction to Moral Philosophy and Moral Education", London: Rout ledge Publication.
- 7- Rachels, James. (2003). "The Elements of Moral Philosophy", London: McGraw – Hill.
- 8- Rawls, John. (2000). "Lectures on History of Moral Philosophy", Harvard university Press.

مربیان بزرگ شرق و غرب

Great Educators of West and East

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: پیشیاز: -

هدف درس

تبیین و تحلیل دیدگاه‌های نظری و تجارب عملی مربیان بزرگ تاریخ تعلیم و تربیت شرق و غرب

رئوس مطالب

- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان شرق باستان (بودا، کنفوسیوس، زردشت و ...)
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان یونان باستان: سقراط، افلاطون، ارسطو
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان روم باستان: سینرون، پلوتارک، کوپنتی لین
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان قرون وسطی: آگوستین، توماس آکویناس
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان مسلمان: فارابی، ابن سینا، ابن مسکویه، خواجه نصیر، غزالی، ابن خلدون و ...
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان رنسانس تا قرن بیستم: کمینسوس، ویوس، رابله، لاک، روسو، یستالوزی و ...
- تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مربیان معاصر: کرشن اشتاینر، دیویی، پیازه، دکرولی، کلاپارد، مونته سوری، آلن و ...

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- اولیچ، رابرت. (۱۳۷۵). "مربیان بزرگ (تاریخ اندیشه‌های تربیتی)". (ترجمه ع. شریعتمداری)، اصفهان: دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان.
- ۲- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه. (۱۳۷۷). "آراء دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن (۵ جلد)". تهران: انتشارات سمت.
- ۳- شاتو، ژان. (۱۳۸۴). "مربیان بزرگ". (ترجمه غ. ح. شکوهی)، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۴- مؤسسه تحقیقاتی دانشگاه تربیت معلم. (۱۳۸۲). "نمای تربیت: ویژه‌نامه اندیشمندان تعلیم و تربیت (دو جلد)".

5- Palmer, J. A. (2001). "Fifty major thinkers on Education". Rout ledge Publication.

6- Palmer, J. A. (2001). "Fifty Modern thinkers on Education". Rout ledge Publication.

فلسفه تاریخ

Philosophy of History

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: -
	پیشنیاز: -

هدف درس

تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مختلف در فلسفه تاریخ

رئوس مطالب

- تبیین و تحلیل تاریخ و روایت آن، فلسفه تاریخ قاره‌ای
- تبیین و تحلیل فلسفه تاریخ هگل
- تبیین و تحلیل رویکرد تاویلی به تاریخ
- تبیین و تحلیل فلسفه انگلیسی-آمریکایی تاریخ
- تبیین و تحلیل قوانین کلی تاریخ؛ عینیت تاریخی و علیت در تاریخ
- تبیین و تحلیل مباحث جدید فلسفه تاریخ

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	-	✓	✓

منابع

- ۱- پوپر، کارل ریوند. (۱۳۵۸). "فقر تاریخی‌گری". (ترجمه ا. آرام). ویرایش دوم. تهران: نشر خوارزمی.
- ۲- زریاب خویی، عباس. (۱۳۸۷). "درس گفتارهای فلسفه تاریخ". تهران: انتشارات هامون.
- ۳- زرین کوب، عبدالحسین. (۱۳۵۴). "تاریخ در ترازو". تهران: انتشارات امیرکبیر.
- ۴- کوهن، جرال آلن. (۱۳۷۸). "نظریه تاریخ مارکس". (ترجمه م. راسخ افشار)، تهران: نشر اختران.
- ۵- مجتهدی، کریم. (۱۳۸۵). "فلسفه تاریخ". تهران: انتشارات سروش.
- ۶- مسعودی، مجید. (۱۳۸۳). "فلسفه تاریخ ابن خلدون". تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۷- مطهری، مرتضی. (۱۳۸۹). "فلسفه تاریخ". تهران: انتشارات صدرا.
- ۸- هیپولیت، ژان. (۱۳۷۸). "مقدمه‌ای بر فلسفه تاریخ هگل". (ترجمه ب. پرهام)، تهران: نشر آگاه.

9- Ankersmit, Frank. A(1995). "A New Philosophy of History". University of Chicago Press.

10- Dray, William H. (2004). "Philosophy of History". London: Harvard university Press.